

Begroting 2021

Ten eerste willen wij iedereen bedanken die heeft meegewerkt aan de totstandkoming van deze begroting. Het is altijd een hele klus en misschien wel nog meer in deze coronatijd. Dank daarvoor.

Duurzaamheid is de rode draad bij alles wat we doen.

Wat een prachtig uitgangspunt voor een deel van het coalitieprogramma, het coalitieprogramma NEW en van CDA geschreven in 2018 en vastgesteld in 2018 door de raad. Ik had ook zelf een titel voor dit betoog kunnen bedenken: 'kakeleien is niks, eieren leggen is de kunst!' Maar ik vond die uit het coalitieakkoord toch mooier. De icoontjes van de duurzaamheidsdoelstellingen straalden ons tegemoet bij het lezen ervan. 'Wij gaan volop voor duurzaamheid en we bereiken de klimaatdoelstellingen' wordt benadrukt.

2020 is het jaar waarin deze ambities over bijvoorbeeld duurzaamheid waarheid hadden moeten worden. Het had in ieder geval op zijn minst in de steigers moeten staan. Het tegendeel is waar. Het college geeft corona de schuld, maar in heel Nederland, Europa en de wereld draait bijna alles door. Terwijl hier in Wierden te pas en onpas corona wordt aangehaald als oorzaak van de trage besluitvorming. Afwachten, inventariseren en analyseren zijn kretten die we vaak voorbij horen komen. Woorden als besluiten, aanjagen en met name regie voeren ontbreken.

Hand op de knip

Voor zover bekend is dit de eerste keer dat er een begroting wordt voorgelegd met een negatief toekomstperspectief en de nodige grote risico's. Daarvoor worden oorzaken genoemd die buiten de gemeente liggen en die kloppen. Maar wij zien ook dat dit college niet de hand op de knip houdt. Dat is een erfenis uit 2018: de aankoop van de Esrand voor een veel te hoog bedrag, voor onder meer de inhuur van externe bureaus en personele voorzieningen werd veel geld uitgetrokken.

Een geweldig mooi resultaat is wel dat de kosten van De Passie en sportaccommodatie in deze meerjarenbegroting zijn opgenomen. Dankzij de lage rentestand kunnen we dit realiseren zonder dat het als een molensteen op onze gemeentelijke begroting drukt.

Alle bijkomende kosten kunnen nog fors zijn en daarmee kom ik meteen op de risico's van deze begroting:

- De totale kavel Esrand. Als je een te groot stuk grond koopt wil je toch een totaalplan van kosten en opbrengsten. Dat is nu nog steeds niet duidelijk. Het duurt zelfs tot half 2021 voor de raad daar zicht op krijgt. En dat terwijl om veel geld gaat.
- In de begroting wordt ervan uitgegaan dat incidentele middelen jeugdzorg structureel gaan worden, namelijk elk jaar 327.000 euro. Wij willen graag weten hoe zeker het college is van deze zaak. Want een eerdere aanname in de begroting van 2020 dat de extra gelden voor WMO à 100.000 euro structureel zouden worden blijkt niet juist te zijn.

- Er is nog steeds geen nieuw subsidiebeleid. Achttien maanden nadat de raad erom heeft gevraagd ligt er nog steeds niets. Alle tumult en maatschappelijke onrust van vorig jaar blijft sluimerend aanwezig. De penningmeesters van verenigingen, stichtingen en clubs houden hun adem in of het zwaard van Damocles alsnog gaat vallen. Te gek voor woorden.

Verantwoordelijkheid nemen

Duurzaamheid is een thema waarbij het moeizaam verloopt. Dit college pakt de regie niet, laat het over aan de markt, vind het een zaak van partijen om 'in gesprek te gaan'. Zij hebben de bijzondere mening dat de gemeente geen aanjaagfunctie heeft. De actiepunten stralen dan ook weinig enthousiasme uit: 'Het is afhankelijk vanuit het rijk opgelegde werkzaamheden hoeveel wijken voor 2030 van het gas af moeten.' Het is gewoon duidelijk dat gemeenten ook hun verantwoordelijkheid moeten nemen en niet af moeten wachten op het moment dat het rijk dit oplegt.

En als klap op de vuurpijl komt onlangs het spoedbericht dat de gemeente Wierden niet meedoet aan de gezamenlijke Twentse zoektocht naar ruimte voor grootschalige opwekking van duurzame energie. Het is toch niet te geloven dat we een spoedbericht krijgen omdat RTL Nieuws achtergronden van de RES Twente heeft opgevraagd en openbaar heeft gemaakt. Paniek, want we zijn vergeten de raad te informeren over dit genomen besluit. Dit college kiest voor vertraging, versnippering en dus voor hogere kosten.

Het kiezen voor concentratiegebieden biedt verschillende voordelen. Grote delen van het landschap worden ontzien, minder inwoners wonen/verblijven in de buurt van windmolens en zonneparken. Ook zijn er minder aanpassingen nodig op het elektriciteitsnet. Zelfs ons Wierdens bod voor opwekking van duurzame energie is schamel. We prijken als tweede van onder op het lijstje van de veertien Twentse gemeenten. Rijssen-Holten heeft een ambitie voor tien windmolens, Almelo voor vijf, Twenterand voor vier. En Wierden? Nul!

Waarom verloopt alles zo traag? Is het misschien de bedoeling dat er deze raadsperiode niets gerealiseerd wordt zodat bij de verkiezingen in 2021 u desgewenst aan klimaatontkenners kunt zeggen dat u geen haast hebt gemaakt met zonneparken? Is dat wat u eigenlijk wilt ondanks alle grote woorden in het coalitieakkoord? Het lijkt er in ieder geval wel heel erg veel op. Samen met de ChristenUnie hebben we een motie ingediend.

Reorganisatie

Wat wel doorgaat is de reorganisatie waar de raad in feite een blanco cheque voor af moet geven van zes ton. Officieel is het bedrag vijf ton, maar de extra ton is bedoeld voor een programmabegroting beschreven warme overdracht bij vertrekkend personeel. Bij navraag is dit volgens de burgemeester eigenlijk ook voor de reorganisatie bestemd. Maar hoe duurzaam is het huidige personeelsbeleid eigenlijk? Het tevredenheidsonderzoek onder medewerkers in 2019 was bedroevend.

Er is een uittocht gaande van ambtenaren op sleutelposities, maar ook van uitvoerend personeel. We vragen u met klem om deze uittocht van personeel te stoppen. Er verdwijnt kennis, er ontstaan wachtlijsten, er komt vertraging in afhandeling van veel dossiers en wordt er veelvuldig tijdelijk personeel ingehuurd via dure bureaus. Dat is helemaal niet duurzaam. Daarom dienen we een motie in over de inhuur van externe expertise.

Criteria

Een ander zwaarwegend punt is dat u vooraf geen criteria wil stellen aan de miljoen euro die met instemming van de raad is gereserveerd om te besteden aan het bestrijden van negatieve gevolgen van de coronacrisis. Eén miljoen uit de losse pols en we horen het wel bij jaarrekening waar het aan besteed is. Daar zijn we het niet mee eens, het is onverstandig en daarom dienen we een motie in.

OZB

De voorgestelde verhoging van de OZB voor niet-woningen' van 30% zal veel ondernemers treffen. Opnieuw een verhoging en dat in coronatijd. En dan ook nog eens twee keer in opeenvolgende jaren.

Waar we ons het meest zorgen over maken is hoe hard dit onze organisaties en verenigingen op het gebied van sport, kunst, cultuur en ontmoetingen zal treffen. 'Differentiatie in de tarieven moeten we niet willen', heeft de wethouder gezegd. Dat willen wij dus wel, daarom hebben we samen met ChristenUnie een motie opgesteld. Deze is vergelijkbaar met de motie Omtzigt van vorig jaar.

Kunst en cultuur

Instellingen voor onder meer kunst en cultuur, organisaties van evenementen en ontmoetingsruimten hebben een zwaar jaar achter de rug. Hun dalende inkomsten worden deels vergoed door Den Haag. We zien met belangstelling de uitvoeringsagenda Kunst en Cultuur tegemoet. Hopelijk betreft u onze inwoners hierbij. Wij gaan er dan ook van uit dat u de rijksbijdrage die u ontvangen juist aan dit doel besteedt, zodat we in 2021 kunnen inhalen wat we dit jaar hebben moeten missen.

Stadsbeweging

Een goed economisch beleid is van belang, daar zijn we het volkomen mee eens. Maar over de Stadsbeweging horen we niks meer. Hoe staat het daarmee? U hebt toch subsidie gekregen?

Ondernemersloket

De sollicitatieprocedure voor de bemensing is van start gegaan. Het lijkt ons een mooi idee om werkgevers hierbij te betrekken. De ondernemers hebben duidelijk voor ogen hoe dit loket zou kunnen functioneren. We zijn benieuwd hoe u daar over denkt. Dat is participatie met hoofdletters.

Vernieuwing

Een ander heel belangrijk onderwerp in het coalitieprogramma gaat over de vernieuwing van de lokale democratie. In de begroting lijkt het of er een ongelofelijk groot bedrag voor is gereserveerd. Maar daar blijft het dan bij? We zien geen enkel concreet plan, er is nog niets veranderd. Er zijn alleen maar meer overlegmomenten bij gekomen die niet openbaar zijn. U kent het bezwaar van Progressief Wierden over die vele niet openbare raadsinformatieavonden.

Sociaal domein

Een onverwachte tegenvaller is er in verband met het explosief gestegen aantal aanvragen voor huishoudelijke hulp. Maar dat is toch al sinds 2019 het geval? Het vreemde fenomeen is dat sinds het abonnementstarief is ingevoerd blijkt dat inkomens rond de 80.000 euro of meer de grootste veroorzaker zijn van de stijging.

Wethouder, dring bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) aan op afschaffen van dit abonnementstarief, maar houdt het beschikbaar voor lage en middeninkomens. Een campagne voeren om aanvragen te verminderen zal niet werken, een uitgavenplafond vaststellen is wettelijk niet toegestaan dus we zullen het tekort moeten opvangen.

Let wel, wij zijn en blijven een warm voorstander van huishoudelijke hulp als vangnet voor iedereen die het nodig heeft en niet in staat is dit financieel te dragen. Dat is duurzame hulp en voorkomt grotere problemen.

Waardering voor mantelzorgers

Mantelzorgers hebben ook elk jaar onze aandacht. Het jaarlijkse broodje en een cursus voor vrijwilligers is een goede vorm van waarderen, maar wij bedoelen hiermee ook ontzorgen! Ik herhaal het hier opnieuw. Respijtzorg kun je zien als adempauze voor mensen die langdurig voor iemand zorgen. Het is dus zorg die tijdelijk van de mantelzorgers wordt overgenomen, bijvoorbeeld door individuele begeleiding thuis, in dagopvang of in een logeerverblijf. Het ontlasten van mantelzorgers is van groot belang en kan ervoor zorgen dat mantelzorgers hun taak langer vol kunnen houden.

Heel erg duurzaam, dus! Hiervoor hebben wij geen motie opgesteld, maar deze vorm voorkomt bovendien vaak duurdere zorg. Span het paard niet achter de wagen, maak de mogelijkheid van respijtzorg bekend!

Duurzaamheid is de rode draad bij alles wat we doen.

Welke duurzame oplossingen heeft u voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt? Soweco wordt ontmanteld, de nieuwe uitvoeringsorganisatie laat langer op zich wachten dan eerst gedacht. We hebben net een brandbrief gekregen van leidinggevenden van Soweco. Zij spreken hun zorgen uit en we lezen totaal wat nieuws. Gaan we toch niet met vier gemeenten verder? Wat zijn de gevolgen? En wat te denken van de financiële gevolgen? Wat klopt er van die brief? Hierbij dring ik aan op opheldering, als dat nu niet lukt, dan heel snel in een openbare bijeenkomst.

Duurzame woningbouw

In Enter staan acht huizen te koop, waarvan drie onder de drie ton. Het gonst van de plannen voor uitbreiding, van goedgekeurde principeverzoeken en vervolgens is er stilte. Benadert u wel eens zo'n ontwikkelaar met de vraag naar de stand van zaken? Dringt u wel eens aan op haast maken? Voelt u de urgentie van woningbouw in Enter? Want jongeren trekken naar omliggende gemeenten, ook vanuit de kern Wierden. Het gevolg is nog meer vergrijzing, het ontbreken van jonge gezinnen en geen aanwas op scholen.

Duurzaamheid is de rode draad bij alles wat we doen

Als Progressief Wierden zijn we geen voorstander van het bebouwen van **alle** open plekken of het slopen van mooie authentieke panden. Uitbreiding van de Berghorst lijkt ons een betere optie. We dienen daarom graag de motie van het CDA mede in.

Tot slot

We zijn blij met de verharding van de Werfstraat. Het zal de toegang naar ons mooie buitengebied en plan de Lee vergroten, ook voor mensen in een rolstoel. De verharding van de Lage Dijk waar Progressief Wierden al jaren voor pleit is wellicht voor betere tijden maar de verharding van de Werfstraat is een goed alternatief!

2020 is het jaar waarin corona alles op zijn kop zet, waarin we veel anders moeten doen Een jaar om snel te vergeten. Maar we moeten de mensen die hard hebben gewerkt en de gevolgen ondervinden niet vergeten. Denk aan de mensen in de zorg, het onderwijs, in de winkels en de loketten. Ook staan we stil bij mensen die getroffen zijn door corona.

Laten we hopen op een beter 2021!